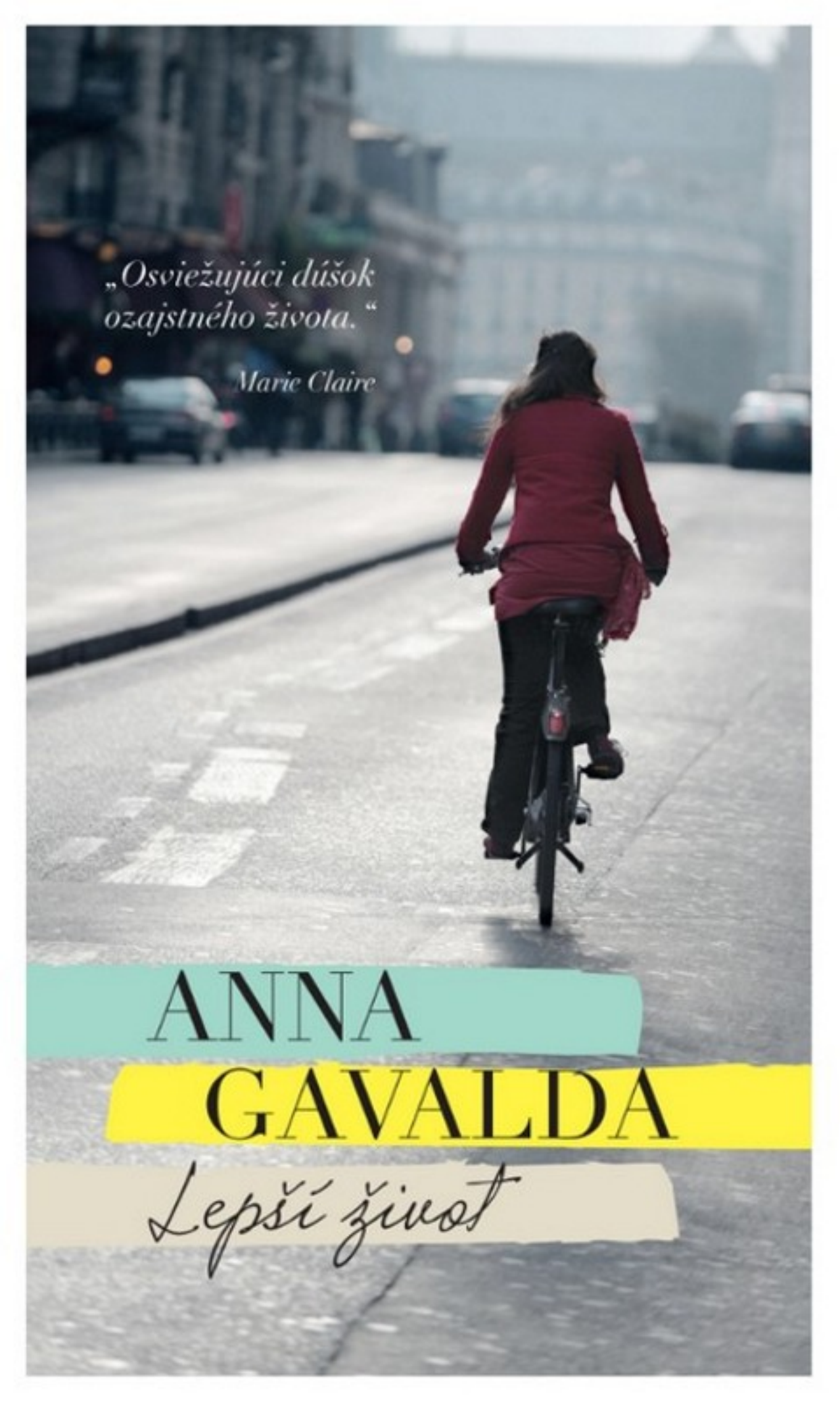

A person with long dark hair, wearing a red jacket and black pants, is riding a black bicycle away from the camera on a wide, paved city street. The street has white dashed lines. In the background, there are blurred city buildings and cars, suggesting a busy urban environment. The overall tone is slightly desaturated and artistic.

*„Osviežujúci dúšok
ozajstného života.“*

Marie Claire

ANNA

GAVALDA

Lepší život

Lepší život

Anna Gavalda

Lepší život

(Dva příběhy)

Z francúzštiny preložila
AŇA OSTRIHOŇOVÁ

slovar

Copyright © Editions Le Dilettante 2014
Published by arrangement with Literary
Agency Agence de l'Est.
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2016
Translation © Aňa Ostrihoňová 2016

ISBN 978-80-556-1297-3

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy
sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme,
žiadnymi prostriedkami, ani elektronickými,
ani mechanickými a ani vo forme fotokópií,
nahrávok, ani prostredníctvom súčasného a ani
budúceho informačného systému a podobne, bez
predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

pre Marianne

Mathilde

prvé dejstvo

1

Je to kaviareň pri Víťaznom oblúku. Takmer vždy sedávam na tom istom mieste. Vzadu, nalaivo za barom. Nečítam, nehýbem sa, nekontrolujem si mobil, niekoho čakám.

Čakám na niekoho, kto nepríde, a keďže sa nudím, pozorujem, ako sa stmieva nad hotelom L'Escale de l'Étoile.

Poslední kolegovia, posledné poháriky, posledné otrepané vtipy, ľudský príliv trvá už takmer hodinu a Paríž sa konečne uvoľní: taxíky trúbia, šľapky vychádzajú z lesa, majiteľ stlmí svetlo a čašníci omladnú. Na každý stôl dajú malú sviečku, ktorá horí, ale vosk z nej nesteká – a diskkrétne na mňa pritlačia: buď si niečo dám, alebo uvoľním miesto.

Ešte si objednám.

Ak nepočítam prvé dva razy, nalievam sa v tejto krčme už siedmykrát v hodine medzi psom a vlkom. Viem to presne, pretože som si odlo-

žila všetky účtenky. Zo začiatku som ich brávala ako suveníry zo zvyku alebo z posadnutosti, ale dnes?

Dnes som len rada, že sa mám čoho chytiť, keď strčím ruku do vrečka na kabáte.

Ak existujú tieto útržky papiera, je to dôkaz, že... že čo, dôkaz čoho?

Ničoho.

Že život pri Hrobe neznámeho vojaka je drahý.

Jedna hodina ráno. Zas nič. Idem domov.

Bývam pri cintoríne na Montmartri. Nikdy v živote som sa toľko nenachodila. Mala som bicykel, ktorý som volala Jeannot, ale v ktorýsi deň som ho stratila. Už ani neviem kedy. Po párty u ľudí, čo som nepoznala, ktorí bývali, myslím, pri stanici Saint-Lazare.

Jeden chalan ma zobral k sebe domov. Cestou som bola veselá, ale v jeho posteli ma veselosť prešla. Mačací záchod, vzory na obliečkach, plagát *Fight Club* nad posteľou z Ikey, nie... nemohla som.

Alkohol znášam lepšie, ako sa zdá. Stalo sa mi prvýkrát, že som to takto vykopla do autu a hneď vytriezvela, čo mi bolo dosť ľúto. Aj by som chcela. Trochu som chcela. Páčilo sa mi to. Sú aj horšie veci, ako keď sa pri tom na vás pozerajú Brad Pitt a Edward Norton. Zradilo ma telo.

Ako to?

Moje telo.

Také nežné...

V tej chvíli som si to odmietala pripustiť, ale dnes večer po toľkých hodinách osamelého krá-

čania, po prázdne a ničote a nedostatku všetkého, všade, stále, sa pred tým skláňam: bol to on.

On, parazit, a jeho podrývanie sa prvýkrát prejavilo v tých odporných posteľných obliečkach.

Nahá, roztrpčená, chrbtom opretá o stenu a bezradná som začula zastretý hlas, ktorý ma upokojoval: „No... Môžeš tu prespať, aj tak, no...”

Keby som mala pušku, picnem ho rovno do hlavy.

Pre to „aj tak“, pre to pohrdanie, pre tú láskavosť prejavenu *in fine* pucmule, čo mu nevyfajčila.

Bum.

Chvela som sa. Na schodisku, na ulici, kde som hľadala bicykel pri kandelábri. Triasla som sa od zúrivosti. Nikdy v živote som v takom stave nebola.

V ústach som mala chuť grcky, odpľula som si, aby som sa jej zbavila.

Keďže som neschopná vyprodukovať slušný chrcheľ, opľula som seba, svoj rukáv a krásnu šatku a bolo to tak dobre, pretože ako inak vyjadriť toľkú nenávisť?

Žila som, čo som si zaslúžila a žila som...
aj tak.

Volám sa Mathilde Salmonová. Mám dvadsaťštyri rokov. Oficiálne stále študujem dejiny umenia (pekný výmysel), ale v skutočnosti pracujem pre svojho švagra. Bohatého, pekného, úžasne nad vecou. Takého, čo si stále súcha nos a nikdy nenesí kravatu. Riadi veľkú digitálnu kreatívnu agentúru v oblasti dizajnu, brandingu a webového vývoja (prekladám: ak sa nejakého matroša chcete zbaviť na nete, on vám vygeneruje nablýskanú stránku a vydláždí cestičku až k nákupnému košíku) (so zabezpečenou platbou), v ktorej ma vlani zamestnal.

Potreboval ľudí, ja vreckové, oslavovala som narodky, a tak sme si tlačli pri prípitku. Existujú aj horšie pracovné zmluvy.

Ako študentka mám kopec zliav v kinách, múzeách, na športoviskách a v univerzitných reštauráciách, ale keďže väčšinu času trávim za kompom, keďže osprostievam a zarábam príliš dobre na to, aby som sa vrátila do jedálne, nič z toho nevyužívam.

Pracujem z domu, vlastným tempom a na čierno, mám tisíc mien, tisíc adries, tisíc nickov

a aj avatarov a celé dni vypisujem falošné komentáre.

Spomeňte si na štikača lístkov z metra od Sergea Gainsbourga, presne tak to vyzerá. Tých komentárov vyrábam toľko, že by som vám mohla spievať:

*Tu jeden, tam ďalší, stále len koment,
Koment druhej triedy,
Koment prvej triedy...*

Dostanem nekonečný zoznam stránok s poznámkou „odpáliť“ alebo „*praise only*“ (keď je niečo super, tak je to v digitálnom svete vždy po anglicky), potenciálnych klientov vždy treba najskôr oslabiť, potom odpáliť a nakoniec im ponúknuť, ale až potom, keď pekne zacvakajú, pozitívne komentáre na rôznych diskusných fórach a čo najlepšie pozície pri vyhľadávaní na Googli.

Príklad: spoločnosť superjojo.com vyrába a predáva super jojo, ale vzhľadom na to, že jej stránka je super trápna (aby ste sa presvedčili, pozrite si všetky tie zanechané, vypluté a dropnuté neprívetivé komentáre, čo boli sharované, blogované, zachytené, spotované, tweetované, pokované, tagované, vyžiadané, pastované na boardoch, olajkované, preposlané, prelinkované či četované, čo tu popísali Micheline T. (ja), Jeannotdu41 (zase ja), Choubi_angle (moja ma-

ličkosť), Helmut von München (Ich) alebo NY-Ubohemian girls (me and myself), a budete mať predstavu, ako im v Jojolande zvierajú riť. Nakoniec sa pán a pani Jojovci, ktorí sa o ťažení môjho švagra dozvedia prostredníctvom Išti, ktorá je rovnako hnusná ako geniálna (ale príliš dlhá na to, aby som ju vysvetľovala) (a aj tak to je celé nepodstatné), zlomia a prídu ho prosívať: za každú cenu potrebujú čisto novú stránku. Ale áno! Je to otázka života a smrti podniku! A on, veľký pán, im nakoniec o tri týždne neskôr prisľúbi pomoc, á, stal sa zázrak, a keď začneš písať „jo“ alebo „joj“ na klávesnici, skončíš priamo v Jojolande (s „j“ to ešte nefunguje, ale makáme na tom jak mulice) a v reakcii na „á“ a na zázrak si moja maličkosť objedná desať jojo každého druhu pre svojich šesť detí, ja sa dušuje a ubezpečuje, že o nich bude hovoriť na všetkých fórach o superjojo na svete, zase ja napíše, že je to mega MG supíš a díkičko!!!, Ich potrebuje informácie na Analyse von Jojo sektor a me and myself are sooooo excited *coz yoyos are soooooo french*.

Takže tak: komentujem. A môj švagor zo svojho obrovského bytu v šestnástom obvode hľadá spôsoby, ako by diverzifikoval portfólio.

Je to lákavá slepá ulička, viem. Povznášajúcejšie by bolo dopísať (začať písať) diplomovku

s názvom „Od holandskej kráľovnej Wilhelminy po Paula Jouannyho, dejiny a koncept akvarelístických maringotiek a iných dopravných prostriedkov využívaných maliarmi v plenéri“ (úžasné, nie?) alebo keby som premýšľala nad svojou budúcnosťou, prácou a rokmi, čo sa rátať do dôchodku, bohužiaľ, vieru som strátila cestou a už nepremýšľam o zmysle života, ani ja.

Pretože všetko je podvod... Pretože všetko sú len komentý... Pretože ľadovce na póloch sa roztápajú, bankári sú konečne odškodnení, farmári sa vešajú v sýpkach a lavičky sa osekovájú, aby si na ne nepohli sadnúť bezďáci... To fakt? Mám si vôbec vyčítať, že v takomto svete klamem, čo?

Na to, aby som zabudla, si fičím na tejto malej habaďúre svojho švagra a Larryho Pagea: od rána do večera klamem a od večera do rána tancujem.

Teda... tancovala som. Teraz si utiahnem opasok a vyčkávam pri svetle mesiaca na chalana, ktorý ani nevie, že ho čakám.

Naozaj je to pučacina.

Musím byť fakt poriadne ~~drbnutá~~ ~~vadná~~, mäkká, že som to dotiahla až sem.

Pauline a Julie D., dve dievčatá, s ktorými sa delím o stodesať metrov štvorcových na Rue Damrémont, sú dvojčky. Jedna pracuje v banke a druhá v poisťovni. Chaos a anarchia. Nemáme nič spoločné a to je práve tajomstvo nášho harmonického spolužitia: ja som doma, keď ony nie sú a keď sa vrátia domov, ja už som preč.

Starajú sa o účty a ja preberám ich balíčky (blbosti zaplatené cez PayPal), kupujem croissanty a ony vyhadzujú smeti.

Úžasné.

Sú trošku pipiny, ale som rada, že si ma vo svojom castingu vybrali. Zorganizovali sériu konkurzov v štýle *Hľadá sa nová takmer dokonalá spolubka* (môj bože...) (veľkolepé...) (ďalšia nezabudnuteľná epizóda mojej šialenej mladosti...) a ja som bola Vyvolená. Hoci som nikdy poriadne nepochopila prečo. V tom čase som bola strážkyňa, čo to hovorím, dozorkyňa! agentka dohľadu! v Marmottanovom múzeu a myslím, že vplyv strýčka Moneta mi hral do karát: také slušné dievča, čo trávi toľko času medzi *Leknami* musí byť čestné.

Veď hovorím, trochu pipiny.

Paríž je len povinná zastávka na ich cévečkach. Nepáči sa im tu a snívajú o návrate domov do Roubaix, kde býva ich ocko, mamička a veľký kocúr Papula, a kam zdrhnú vždy, keď majú možnosť.

Ja sa tak teším z veľkého šťastia (každý víkend mám pre seba obrovský byt a zásobu handričiek z mikrovlákná, úhľadne poskladaných pod výlevkou na to, aby som utrela grcky po svojich kamarátoch), kým sa rozhodnú vrátiť domov nadobro.

Povedzme, že som sa z toho tešila. Teraz, no... neviem. Myslím, že začínam mať problém ich vystáť... (Po byte sa producujú v mäkučkých balerínkach a pri raňajkách počúvajú rádio Chante France, čo je občas náročné), a predsa som problémom ja, čo si veľmi dobre uvedomujem. Ony, ony sú vždy veľmi diskrétné a stíšia zvuk, keď sa objavím uprostred ich sveta navoňaného kávou. Nemám im čo vyčítať.

Áno, to ja, ja sama som zodpovedná za svoj problém. Už sú to skoro tri mesiace, čo ma nič neteší, čo nechodím von, čo už nepijem, čo...

Čo to so mnou ide z kopca.

Ešte pred tromi mesiacmi bol tento byt stave-
niskom.

Nebol práve v najlepšom stave a Pauline (bystrejšie z dvojčiat) presvedčila majiteľa, aby nám dovolil byt zrekonštruovať a výšku výslednej faktúry nám odpočítal z nájomného. (Čo je trochu komplikovaná veta a ubezpečujem vás, že ju nemám z vlastnej hlavy!) Boli z toho šťastné ako blchy, merali to tu, vyrábali nákresy, listovali v katalógoch a pýtali si cenové kalkulácie, o ktorých celé večery diskutovali chlípajúc bylinkové čaje. Pýtala som sa samej seba, či si nezmýlili povolanie.

Tento bojový poplach mi prekážal. Aby som mala pokoj, musela som sa stiahnuť z poľa a ísť smoliť tie svoje veľdiela do mraveniska k švagrovi so všetkými milými počítačovými maniakmi sformátovanými na verziu 2.0, ale dobre, uznávam, že elektrina už potrebovala opravu (keď bola zapnutá rúra, môj komp sa vypínal), že omietka opadávala a kúpeľňa bola nepraktická (bolo treba prekročiť starý bidet). Ja som sa o nič nestarala, a tak keď mi navrhli, aby som za práce zaplatila na drevo, aby sme ušetrili (aspoň) na DPH a využili dobrú vôľu pána Carvalha (vyvolený prefíkaný a akože zaneprázdnený podnikateľ), nedala som sa prosiť.

Ani v tomto ohľade nemám škrupule.